

Dysartrie

spraakstoornis

T +32(0)89 32 50 50
F +32(0)89 32 79 00
info@zol.be

Campus Sint-Jan
Schiepse bos 6
B 3600 Genk

Campus Sint-Barbara
Bessemestraat 478
B 3620 Lanaken

Campus Maas en Kempen
Diestersteenweg 425
B 3680 Maaseik

Medisch Centrum André Dumont
Stalenstraat 2a
B 3600 Genk

Beste patiënt,

Deze brochure geeft u meer informatie over dysarthrie (spraakstoornis) en tracht op een aantal veel gestelde vragen antwoord te geven.

Mocht u na het lezen van deze brochure nog vragen hebben, aarzel dan niet om ze te stellen. Uw behandelende geneesheer en de logopedisten zijn steeds bereid om op al uw vragen te antwoorden.

INHOUDSTAFEL

1. Dysarthrie, hoe ontstaat het?	3
2. Hoe herkent u dysarthrie?	3
2.1 Spraak	
2.2 Mondmotorische problemen	
2.3 Sensibiliteitsstoornis	
3. Bijkomende problemen	5
4. Behandeling	5
5. Logoteam	6

01 DYSARTRIE, HOE ONTSTAAT HET?

Dysartrie is een spraakstoornis die het gevolg is van een beschadiging van het zenuwstelsel waardoor de zenuwen die zorgen voor de aansturing van de spieren verantwoordelijk voor het spreken, niet goed meer werken. De verstaanbaarheid is verstoord. Deze patiënten weten wel wat ze willen zeggen en begrijpen jou ook. Er is geen taalstoornis.

Mogelijke oorzaken zijn een beroerte, een tumor, een spierziekte of een andere neurologische aandoening.

02 HOE HERKENT U DYSARTRIE?

2.1 Spraak

- **Verstaanbaarheid:** onduidelijke tot onverstaanbare spraak die slap, gespannen of gescandeerd (= in stukjes spreken) kan zijn.
- De **articulatie** (=manier waarop men de klinkers en medeklinkers uitspreekt op woord- en zinsniveau en tijdens gesprek) kan heel onnauwkeurig zijn; men kan soms bepaalde letters niet meer goed uitspreken of enkel maar bij sommige woorden. Daarnaast kan men te snel spreken waardoor men soms kan blijven haperen.
- De **ademhaling** kan bijvoorbeeld hoorbaar zijn bij de in- en uitademhaling, of kan te hoog zitten waardoor men een geknepen stem heeft.
- Door de **prosodie** (= klankkleur, intonatie van je stem, spreektempo) kan je bepaalde woorden benadrukken, horen we normaal het verschil tussen een vraag, bevel en een mededelende zin. Bij een

dysartrie is dit vaak verstoord. Deze personen spreken vaak alles uit op dezelfde toon en/of herkennen ook geen intonatie. Het spreektempo is veranderd: of men spreekt te snel, of men spreekt te langzaam.

- De **stem** kan hees zijn.

2.2 Mondmotorische problemen

Omdat de spierkracht (= tonus), het samenspel tussen de spieren (coördinatie) en de beweeglijkheid (motiliteit) van de spieren verstoord kunnen zijn, heb je vaak ook uiterlijke kenmerken van een dysartrie:

- Het afhangen van de linkerzijde of rechterzijde van de mondhoek soms ook de wang of wenkbrauw.
- Mogelijks speekselverlies aan de verlamde zijde van de mond.
- Bij het lachen gaat de mondhoek vaak niet omhoog.
- Bij het uitsteken van de tong, staat deze soms scheef.

2.3 Sensibiliteitsstoornis

Ook de gevoelszenuwen kunnen beschadigd zijn waardoor sommige patiënten een verminderd gevoel ervaren van het gelaat links of rechts (vb. het niet voelen van speekselverlies) én ook een verminderd gevoel hebben in de mond (bv het bijten op de wang).

03 BIJKOMENDE PROBLEMEN

Niet iedere patiënt kent bijkomende problemen en deze zijn ook niet altijd even uitgesproken bij iedere patiënt.

Dit is afhankelijk van de aard, grootte en plaats van het letsel.

- Eenzijdige verlamming of krachtsvermindering
- Verminderd gezichtsvermogen
- Slikproblemen (=dysfagie)
- Geheugenproblemen
- Oriëntatieproblemen
- Concentratieproblemen
- Initiatiefverlies
-

04 BEHANDELING

Het hoofddoel van de logopedische behandeling is 'het bereiken van een optimale manier van communiceren tussen de patiënt en zijn omgeving'.

Dit houdt in:

- onderzoeken van de ernst en aard van dysartrie
- voorlichting en begeleiding geven aan patiënt en zijn omgeving over de spraakstoornis
- algemene communicatieadviezen
 - kies voor een rustige omgeving om te spreken; radio en TV graag uit.
 - zorg dat de gesprekspartners elkaar goed kunnen zien en dat oogcontact mogelijk is.
 - Betrek de patiënt tijdens het gesprek; praat niet over zijn hoofd heen.
 - Denk aan de eventuele bril en/of hoorapparaten.
 - Moedig de patiënt aan om te spreken en vraag om te herhalen indien u het niet goed begrepen heeft, eventueel in kortere zinnen of kernwoorden.

05 LOGOTEAM

-Zeg eerlijk tegen de patiënt als u hem/haar niet verstaan heeft.

-Stimuleer het gebruik van ondersteunende communicatie zoals schrijven, gebaren of tablet/pc

- de directe behandeling van de patiënt (= individueel en afhankelijk van de ernst)
 - verbeteren van de houding
 - behandelen van ademhalingsstoornissen
 - verbeteren van de mondmotoriek
 - behandeling van fonatiestoornissen = gecontroleerde stemgeving
 - behandelen van resonatiestoornissen
 - behandelen van articulatiestoornissen
 - behandelen van prosodiestoornis (spreektempo, pauzes, nadruk tijdens het spreken)
 - sliktherapie
 - technische hulpmiddelen vaardigheden aanleren en werken op participatieniveau

Het volledige zorgteam van logopedisten, zal trachten u zo goed mogelijk te ondersteunen.

Het logo-team van campus Sint-Jan (Genk) en Sint-Barbara (Lanaken) is te bereiken via het secretariaat op het telefoonnummer **089 32 63 30**.

Heeft u vragen, opmerkingen of suggesties, laat het ons weten.

Wij zijn er om u te helpen!

www.ZOL.be

www.facebook.com/ZOLzh

www.twitter.com/ZOLziekenhuis

www.youtube.com/user/ZOLziekenhuis

Schrijf u in op onze nieuwsbrief via www.zol.be.